

ស្ថានភាពចំណេះដឹង៖ ស្ត្រី និងទន្លេនៅក្នុងតំបន់មេគង្គ

ស្ត្រីជាច្រើនកំពុងប្រកាន់នូវជំហានថ្មីៗ និងច្នៃប្រឌិត ដើម្បីបង្កើនសំលេង និងឥទ្ធិពលរបស់គេ និងដឹកនាំ ។ នេះបញ្ជាក់ពីអំណាចដែលស្ត្រីមាន និងដែលគេគួរប្រើប្រាស់សម្រាប់អភិបាលកិច្ចទន្លេ នៅក្នុងតំបន់របស់គេ។

សេចក្តីណែនាំ

ស្ថានភាពចំណេះដឹងស្ត្រីនិងទន្លេនៅក្នុងតំបន់មេគង្គ បង្ហាញពីការចូលរួមចំណែករបស់ស្ត្រីទាំងលទ្ធផលជាក់ស្តែង និងសក្តានុពល - ដើម្បីអោយមានលទ្ធភាពកាន់តែប្រសើរឡើងផ្នែកអភិបាលកិច្ចសង្គម និងបរិស្ថានសម្រាប់ទន្លេនានាក្នុងតំបន់មេគង្គ។ របាយការណ៍បង្ហាញពីសមិទ្ធផលរបស់ស្ត្រីក្នុងការសម្រេចចិត្តលើបញ្ហាទឹក និងអភិបាលកិច្ចទន្លេ ប៉ុន្តែក៏ជាឧបសគ្គចម្បងចំពោះភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងការចូលរួមដែលអាចមើលឃើញផងដែរ។ វាចង្អុលបង្ហាញចំណុចសំខាន់ៗនៃវិសមភាពនៅទូទាំងប្រទេសទាំង៦នៃតំបន់ទន្លេមេគង្គ តែក៏មានលើកឡើងពីឧទាហរណ៍នៃការអនុវត្តដែលបានកំណត់ដោយស្ត្រីខ្លួនឯង ដែលស្ត្រីបានទទួលតួនាទីសំខាន់ និងមានឥទ្ធិពលក្នុងការគ្រប់គ្រងទន្លេ និងធនធានទឹកដែលពួកគេនិងសហគមន៍របស់ពួកគេពឹងផ្អែកលើ ។

ស្ត្រីជនជាតិដើមភាគតិចនៅទន្លេសេសាន ខេត្តរតនៈគីរី ប្រទេសកម្ពុជា។
រូបថត៖ អុកស្វាម (Oxfam)

វិសាលភាព

របាយការណ៍នេះផ្អែកលើការពិនិត្យឡើងវិញពីអត្ថបទមួយចំនួន និងបទសម្ភាសន៍ចំនួន២៥ ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខានៗនៅក្នុង តំបន់ ដែលក្នុងបទសម្ភាសន៍ទាំងនោះ ពួកគេបានស្នើសុំឱ្យឆ្លុះបញ្ចាំង ពីស្ថានភាពរបស់ស្រ្តី ។ របាយការណ៍នេះបានសិក្សាស្វែងយល់ពី និន្នាការសំខាន់ៗនៃឧបសគ្គ និងឱកាសនានាដែលស្រ្តីបានជួបប្រទះ និងទទួលបាន ពីស្ថាប័ន និងដំណើរការអភិបាលកិច្ចនានានៅថ្នាក់ តំបន់ ថ្នាក់មូលដ្ឋាន ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់អន្តរជាតិ។ របាយការណ៍នេះ បានផ្ដោតសំខាន់ទៅលើការស្វែងយល់អំពីស្រ្តី ជាពិសេសគឺស្វែងយល់ ពីបទពិសោធន៍ជីវិតនានារបស់ស្រ្តីដែលបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុង អភិបាលកិច្ចទន្លេនៅក្នុងតំបន់។

តាមរយៈបទសម្ភាសន៍ដែលបានធ្វើឡើងសម្រាប់របាយ ការណ៍នេះ បានបង្ហាញយ៉ាងជាក់លាក់អំពីរបៀប និងស្ថានភាព របស់ស្រ្តីដែលរស់នៅតាមមាត់ទន្លេ បានទទួលរងផលប៉ះពាល់យ៉ាង ខ្លាំងពីបម្រែបម្រួលនៃសង្គម និងបរិស្ថាន។ ទោះបីការសិក្សានេះ មានព័ត៌មាននេះក្តី ក៏ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះនៅមានភាពខ្វះ ចន្លោះចំនួន៥ចំនួនផ្សេងៗការសិក្សាអំពីអភិបាលកិច្ចទឹកនិងយេនឌ័រ ក្នុងតំបន់មេគង្គ ដែលភាពខ្វះចន្លោះទាំងនោះ មានទៅចំនួនដូចជា៖ (១) វាស់វែងការផ្លាស់ប្តូរយេនឌ័រ និងការផ្លាស់ប្តូរបទដ្ឋានសង្គម (២) ពិចារណាលើអក្ខរកិច្ចស្រ្តីយោបាយ និងទំនាក់ទំនង នយោបាយសេដ្ឋកិច្ច (៣) បញ្ចូលទស្សនៈវិស័យក្នុងតំបន់; (៤) ផ្តល់ត្រូវបំប៉នសហគមន៍វិញនូវបក្ខគំហើញនៃការស្រាវជ្រាវ របស់វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ សិក្សាធិការ ដើម្បីធានាឲ្យមានភាពជា ម្ចាស់ថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងការផ្ទៀងផ្ទាត់ ព្រមទាំងកង្វះនូវ (៥) កំណត់ពី ប្រភេទនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងអភិបាលកិច្ចទន្លេ និងការធ្វើសេចក្តី សម្រេចចិត្តពីបញ្ហាទឹក។

របាយការណ៍នេះបានធ្វើការសិក្សាស្វែងយល់ពីទម្រង់ផ្សេងៗគ្នា នៃអំណាច និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ ដើម្បីទទួលបានការយល់ដឹង ច្បាស់ពីរបៀបដែលស្រ្តីធ្វើសកម្មភាព ឬចូលរួមចំណែកក្នុងការងារ អភិបាលកិច្ចនានានៅកម្រិតផ្សេងៗគ្នា ជាពិសេសនៅក្នុងតំបន់មេគង្គ នៅកម្រិតសហគមន៍។ របាយការណ៍នេះ បង្ហាញពីរបៀបដែលស្រ្តីនៅ ក្នុងសហគមន៍មានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជាមួយទន្លេ ដែលទន្លេ នេះបានជួយទ្រទ្រង់ជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគេជានិច្ច។ ហើយរបាយ ការណ៍នេះក៏បានបង្ហាញពីរបៀបដែលពួកគេអាចប្រើប្រាស់នូវសមត្ថ ភាពដ៏ពិសេសរបស់ពួកគេ ក៏ដូចជាស្មារតីទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា ដើម្បីពាំ នាំអោយមានការផ្លាស់ប្តូរប្រកបដោយអត្ថន័យ។

របកគំហើញ

ទោះបីមានការរីកចម្រើនជាសកលឆ្ពោះទៅសមភាពយេនឌ័រ កាន់តែច្រើនក៏ដោយ ក៏ការទទួលស្គាល់ជាក់ស្តែង ជាសាធារណៈ និងកំរិតនយោបាយ អំពីការចូលរួមចំណែករបស់ស្រ្តីក្នុងការធ្វើសេចក្តី សម្រេចចិត្តជុំវិញបញ្ហាទឹក និងអភិបាលកិច្ចទន្លេ នៅតែមានទំនោរ ទៅរកការប្តេជ្ញាចិត្តយឺតយ៉ាវខាងគោលនយោបាយទូលំទូលាយ ចំពោះការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ស្រ្តី។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ក៏ការចូលរួម របស់ស្រ្តីក្នុងដំណើរការរៀបចំ និងគ្រប់គ្រងទឹកគឺហួសពីកំរិតគ្រួសារ ជាពិសេសនៅកាលៈទេសៈដែលប្រឈមជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍដែល ភ្ជាប់មកជាមួយនូវការគំរាមកំហែងដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគាត់- ដែលពុំសូវត្រូវបានលាតត្រដាងជាសាធារណៈនៅឡើយភាគច្រើន។ ចំនុចដែលសំខាន់នោះ របាយការណ៍នេះបង្ហាញពីរបៀបដែលសំលេង និងការចូលរួមរបស់ស្រ្តី ដែលត្រូវបានរាំងខ្ទប់ពុំអោយសូវបានលឺខ្លះៗ និងឃើញ នៅក្នុងតំបន់ ។

ស្រ្តីអាចបង្កើតឥទ្ធិពលទៅលើ សមិទ្ធផល និងដំណើរការនានា តាមរយៈយន្តការជាច្រើន ហើយជាញឹកញយ។ តាមរយៈយន្ត ការក្រៅផ្លូវការ។ ឧទាហរណ៍៖ ពួកគាត់អាចអប់រំសហគមន៍របស់ពួក គាត់ អំពីបញ្ហាប្រឈមរួម និងស្ថានភាពបញ្ហាដែលអាចធ្វើការផ្លាស់ប្តូរ បាន ព្រមចូលរួមចង្អុលបង្ហាញពីជីវិតសន្តានដែលអាចធ្វើបានក្នុងបទ ដ្ឋានវប្បធម៌ និងសង្គមយេនឌ័រ ហើយសំលេងនៃជីវិតសន្តានទាំងនោះ ត្រូវបានគេដឹងលឺ ដោយមិនចាំបាច់ប្រឆាំងទៅនឹងទំនៀមទម្លាប់ដែល សង្គមកំពុងអនុវត្ត និងទទួលយក និងគ្រឿងគរអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ អោយចូលរួមបំពេញ ធ្វើការរួមគ្នាក្នុងការសម្រេចអោយបានទៅដល់ សក្តានុពលរបស់ពួកគាត់ ។

ជាញឹកញយ ទោះបីជា ស្រ្តីមិនមែនជាអ្នកអង្គុយដែលលេចធ្លោបំផុត នៅក្នុងផ្នែក គោលនយោបាយទឹក និងផ្នែកធ្វើការសម្រេចចិត្តក៏ ដោយ ក៏ពួកគាត់ខិតខំប្រើនូវឥទ្ធិពល និងអំណាច ក្នុងការដឹកនាំ តាមវិធីនានាដែលរំលេចចេញនូវប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ ជាក់ស្តែង នៅក្នុងប្រទេសថៃ ភូមា និងប្រទេសកម្ពុជា មានឧទាហរណ៍ លេចធ្លោរបស់ស្រ្តីនៅជួរមុខក្នុងការតវ៉ា ឬការប្រឈមមុខគ្នា - ជាញឹកញាប់ប្រឆាំងនឹងគម្រោងទំនប់វារីអគ្គិសនី ឬគម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនានា ។ ក្នុងករណីនៃការតវ៉ាប្រឆាំងនឹង គម្រោងវារីអគ្គិសនី មីតសូន (Myitsone) នៅភូមា ស្រ្តីជនជាតិកាឈិន (Kachin) តែងតែស្ថិតនៅជួរមុខនៃចលនាតស៊ូនេះ ដោយជួយ “ការពារ” សកម្មជនដែលជាបុរសៗ ពីអធ្មាជរ ទាំងខាងស្មារតី និងការឆ្លើយតប។

ស្រៀវផ្សេងៗនេះដែរ នៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យសង្គមស៊ីវិល មាន ឧទាហរណ៍ជាច្រើនដែលជួយជំរុញលើកទឹកចិត្ត ដែលក្នុងនោះមាន ស្រ្តីជាច្រើនជាអ្នកដឹកនាំនៅក្នុងមន្ទីរ និងអង្គការមួយចំនួន ដែលកំ ពុងពង្រឹងខ្លួនពួកគាត់ផ្ទាល់ និងជួយពង្រឹងស្រ្តីដទៃទៀត នៅក្នុង ដំណើរការដឹកនាំរបស់ពួកគាត់នោះ។ អង្គការ និងបណ្តាញដែល កំពុងធ្វើការងារលើសិទ្ធិស្រ្តីមួយចំនួន ដែលមានអ្នកដឹកនាំជាស្រ្តី មានដូចជា៖ មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍សង្គមដែលមាន មូលដ្ឋាននៅប្រទេសវៀតណាម បណ្តាញកម្សាន្តដែលមានមូល ដ្ឋាននៅប្រទេសភូមា និងអង្គការដែលធ្វើការងារផ្តោតលើលោកខាងត្បូង (Focus on the Global South) (ទាំងអស់នេះគឺមានតំណាង

នៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ) ដើរតួនាទីជាអ្នកលើកដាស់តឿនជាប្រចាំ អំពី តួនាទីសំខាន់ៗរបស់ស្ត្រីក្នុងការបង្កើតចំណេះដឹងដែលចាំបាច់ ហើយ ផ្សារភ្ជាប់ជាមួយទស្សនៈយែនឌ័រជុំវិញបញ្ហាអភិបាលកិច្ចទន្លេ ការបង្កើតគោលនយោបាយទឹក និងការអភិវឌ្ឍ។

របកគំហើញក្នុងរបាយការណ៍នេះត្រូវបានវិភាគ ផ្អែកលើក្រប ខ័ណ្ឌវិភាគយែនឌ័ររបស់ Aruna Rao និង David Kelleher ដែលរកឃើញអំពីការប្រកួតប្រជែង បុគ្គល និងស្ថាប័ន / ជាផ្លូវការ និងមិនផ្លូវការ ក្នុងរវាងប្អូនផ្នែក៖
 (១) ទីភ្នាក់ងារ និងសំលេង (ទីភ្នាក់ងារ); (២) ការទទួលបាន និងគ្របគ្រងលើធនធាន (ការទទួលបាន) (៣) បទដ្ឋានវប្បធម៌ និងសង្គម ជំនឿ និងការអនុវត្ត (បទដ្ឋាន); និង
 (៤) គ្របដណ្តប់លើផ្នែកច្បាប់ សេដ្ឋកិច្ច និងស្ថាប័ន (រចនាសម្ព័ន្ធ)។
 យោងតាមចំណុចនីមួយៗនៃផ្នែកទាំងបួន របាយការណ៍នេះ កំណត់នូវការពិចារណា និងសកម្មភាពសំខាន់ៗ ដើម្បីគាំទ្រដល់ ការបន្តនូវកិច្ចអភិវឌ្ឍនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ស្ត្រី និងការ ចូលរួមក្នុងអភិបាលកិច្ចទន្លេ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ដូចដែលបានបង្ហាញក្នុងសង្ខេប និងការណែនាំសក្យាផ្ទាល់។

បញ្ហាសំខាន់ៗ និងចំណុចសម្រាប់ធ្វើសកម្មភាព ចំណុចសកម្មភាពសំខាន់ៗផ្អែកលើការវិភាគមាន ដូចខាងក្រោម៖

ទីភ្នាក់ងារ

- ស្ត្រីតែងតែមិនមានអារម្មណ៍ថា មានសុវត្ថិភាព ឬមានភាពងាយស្រួលក្នុងការនិយាយដោយបើកចំហ និង ចែករំលែកទស្សនៈរបស់ខ្លួនដោយហេតុផលមួយចំនួន។ ពួកគេ ប្រហែលជាខ្វះទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង មានអារម្មណ៍ថាពួកគេមិន ត្រូវបានគេគោរព ឬស្តាប់ ពិបាកយល់ដោយសារភាសាមាន លក្ខណៈបច្ចេកទេស ឬមិនមានចំនេះដឹងចំពោះភាសានោះ ឬត្រូវបានរារាំងដោយបទដ្ឋានសង្គម និងវប្បធម៌យែន ឌ័រ ឬអំណាចមិនស្មើគ្នានៅក្នុងបន្ទប់។ ស្ត្រីដែលចង់ផ្តល់នូវគំនិតយោបល់ និងបង្ហាញ នូវសំលេងរបស់ខ្លួន - សូម្បីតែស្ត្រីទាំងនោះបាន ស្ថិតក្នុងដំណែងជាអ្នកដឹកនាំ និងតួនាទី ដែលមានអំណាចខ្ពស់ក៏ដោយ ក៏ពួកគេត្រូវការការគាំទ្រ និងការលើកទឹកចិត្តពីក្រុមគ្រួសារ សហគមន៍ និងអ្នកនៅក្នុង រង្វង់អាជីពរបស់ពួកគេដែរ។
- ដើម្បីជួយពន្លឿនការងារពង្រឹងស្ត្រីអោយបានក្លាយជាអ្នក ដឹកនាំ ឬឆ្ពោះទៅកាន់ការទទួលបានដំណែងដែលមានសិទ្ធិ អំណាចក្នុងការសម្រេចចិត្ត អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និង បណ្តាញសង្គមស៊ីវិលនានាត្រូវតែបង្កើនចំណេះដឹងរបស់ស្ត្រី និងការជឿជាក់លើខ្លួនឯងជាស្ត្រី តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាល ទស្សនៈកិច្ចផ្លាស់ប្តូរវប្បធម៌សោធន៍តាមមូលដ្ឋាន និង សកម្មភាពស្រាវជ្រាវដែលមានការចូលរួម (ឧទាហរណ៍ Tai Baan)។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវដែលដឹកនាំដោយសហគមន៍ ការសហការការផលិតនូវចំណេះដឹង និងយន្តការសិក្សាស្រាវ

អ្នកស្រី នុយ ធីខាញ់ (Ms. Nguy Thi Khanh) នាយកប្រតិបត្តិនៃអង្គការអត្តសញ្ញាណបៃតង (Green ID) ម្ចាស់ជ័យលាភី គោលមែន (Goldman Prize recipient) កំពុងបើកវគ្គចាក់តំបន់ស្តីពីថាមពលកកើតឡើងវិញនៅតំបន់មេគង្គ។ រូបថត៖ អុកស្វាម (Oxfam)

ជ្រាវដែលមានលក្ខណៈចូលរួមពីស្ត្រីនឹងជួយកសាងសមត្ថភាព ក្នុងការដឹកនាំ និងបច្ចេកទេសការងាររបស់ស្ត្រី។

ការទទួលបាន

- ចំណេះដឹងស្ត្រី និងចំណេះដឹងមូលដ្ឋានរបស់សហគមន៍ ជាញឹកញយពុំសូវទទួលបានការទទួលស្គាល់ និងដាក់ បញ្ចូលក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ ឬជាចំណេះដឹងដែលគេអោយតម្លៃ។ ចំណេះដឹងទាំង នោះតែងតែទទួលបានការអោយតម្លៃទាប ឬពេលខ្លះពុំ ទទួលបានការអោយតម្លៃទាល់តែសោះ តាមរយៈច្បាប់ និង គោលនយោបាយមួយចំនួនដែលមិនអោយតម្លៃលើ របៀបធ្វើ និងចំណេះដឹងបែបប្រពៃណី។ ដូច្នេះកិច្ចពិភាក្សា និងការស្រាវជ្រាវបន្ថែម គឺត្រូវការជាចាំបាច់ដើម្បីជួយដល់ការ បង្កើតចំណេះដឹងដែលមានធាតុចូលគ្រប់ជ្រុងជ្រោយរួមគ្នាជា មួយគោលនយោបាយ និងការសិក្សាបែបការសិក្សាស្រាវជ្រាវ (policy and academic spheres) ។
- វាជាការចាំបាច់ណាស់ដែលថា សំលេងត្រូវបានគេស្តាប់ និងលឺ ដើម្បីធានាអោយមានការយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់ ពីតំរូវការរបស់ពួកគេ និងយន្តការដែលត្រូវការដើម្បីជួយអោយ ពួកគេសម្រេចបាននូវសេចក្តីត្រូវការទាំងនោះ។ គម្រោង ត្រូវតែស្នើសុំដោយផ្ទាល់ថាពួកគេត្រូវការជំនួយបែបណា ជំនាញអ្វីដែលពួកគេចង់អភិវឌ្ឍ តើពួកគេត្រូវការជំនួយអ្វីខ្លះពី រដ្ឋាភិបាល ហើយតើពួកគេចង់បង្កើនជំនាញនិងការគាំទ្រថ្មីៗ ដោយរបៀបណា។

ទំនៀមទំលាប់

- ដើម្បីទទួលបានការយល់ដឹងឲ្យកាន់តែប្រសើរស្តីអំពីទឹកស្ទឹងបុគ្គល និងសមភាពយេនឌ័រទាក់ទងនឹងធនធានធម្មជាតិ វាត្រូវតែចាប់ផ្តើមពីការអប់រំតាំងពីដំបូង (early education) និងបន្តរហូតដល់ពេញវ័យ។ ការធ្វើការដើម្បីបង្កើតឲ្យមានសមធម៌កាន់តែប្រសើរឡើងនៅក្នុងប្រព័ន្ធសង្គមបិតាធិបតេយ្យ (សង្គមដែលយកប្រុសជាធំ) គឺជាការខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងរយៈពេលយូរ ដែលត្រូវការពេលវេលា និងធនធានដើម្បីធ្វើកិច្ចការនេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ក្មេងជំនាន់ក្រោយត្រូវទទួលបានការអប់រំ និងការចូលរួមប្រកបដោយសមធម៌ក្នុងការគ្រប់គ្រងទន្លេ និងធនធានទឹក ព្រោះពួកគេមានសក្តានុពលក្នុងការផ្លាស់ប្តូរបទដ្ឋានសង្គម និងវប្បធម៌។
- វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការស្វែងរក និងច្នៃប្រឌិតនូវយន្តការ និងវេទិកា ដែលស្ត្រីដឹកនាំ ធ្វើឱ្យសំលេងរបស់ខ្លួនពួកគេឮឡើង ដោយមិនបង្កើនបន្ទុកលើខ្លួនឯង។ ស្ត្រីត្រូវបំពេញភារកិច្ចជាច្រើន៖ ឧទាហរណ៍ ការថែរក្សាសុខុមាលភាពគ្រួសារ លើកកម្ពស់ភាពសុខដុមរមនានៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ និងបង្កើតប្រាក់ចំណូលក្នុងគ្រួសារ។ ការទទួលខុសត្រូវក្នុងភាពជាអ្នកដឹកនាំ ដូចជាការចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំនានា អាចជាបន្ទុកបន្ថែម ជាពិសេសនៅពេលដែលពួកគេមានទំនួលខុសត្រូវផ្សេងទៀត។ លើសពីនេះទៀត ភាពតានតឹងផ្លូវចិត្តនៃការបញ្ចេញមតិលើបញ្ហាចម្បងចម្រាស់អាចបន្ថែមទម្ងន់ទៅនឹងភារកិច្ចទាំងនេះ។

រចនាសម្ព័ន្ធ

- កិច្ចខំប្រឹងប្រែងដើម្បីជំរុញគោលនយោបាយនានាកម្មវិធី និងស្ថាប័ន ឆ្ពោះទៅរកសមភាពយេនឌ័រក្នុងតំបន់។ តែទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ វិធីសាស្ត្រទាំងនេះ (ឧទាហរណ៍ ការវិភាគយេនឌ័រ ការបញ្ចូលយេនឌ័រ) តែមួយមុខ និងមិនធានាឱ្យមានការចូលរួមប្រកបដោយសមធម៌ក្នុងការសម្រេចចិត្តទេ។ ដើម្បីធានាថា ការធ្វើការងារទាំងនេះមិនមែនគ្រាន់តែជាការងារធ្វើលំហាត់គូសបំពេញប្រអប់ វាជាការសំខាន់ណាស់ដែលថាការយល់ដឹងដែលមានការផ្សារភ្ជាប់ជាមួយទស្សនៈយេនឌ័រ (gender sensitivity) ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលគ្រប់ដំណាក់កាលនៃកម្មវិធី ឬការរៀបចំផែនការគម្រោង ការអភិវឌ្ឍនិងការអនុវត្តន៍ ដើម្បីធានាថាធនធានសំខាន់ៗត្រូវបានបែងចែកសម្រាប់អ្នកពាក់ព័ន្ធនានា ដែលការធ្វើទាំងនេះបង្ហាញពីការអនុវត្តនូវការដាក់បញ្ចូលរួមគ្នានៃចម្រុះភាព។
- កិច្ចខំប្រឹងប្រែងត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីអប់រំអ្នកដឹកនាំនយោបាយគ្រប់កម្រិតអំពីសារៈសំខាន់នៃសិទ្ធិយេនឌ័រ និងសិទ្ធិស្ត្រីគឺជាបញ្ហាអន្តរជាតិ។

រូបមន្តសម្រាប់ភាពជាអ្នកដឹកនាំជាស្ត្រី

របាយការណ៍នេះដាក់ចេញនូវ “រូបមន្ត” មួយដែលបញ្ជាក់ពីកត្តាសំខាន់ៗដែលរួមចំណែកដល់ការសន្មតរបស់ស្ត្រីក្នុងតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំ៖

- 1) **អត្តសញ្ញាណ៖** មានលក្ខណៈសម្បត្តិរឹងមាំ និងឯកសារភ្ជាប់ផ្ទាល់ខ្លួនទៅនឹងទន្លេ និងធនធានរបស់វា។
- 2) **ភាពចាំបាច់៖** ការគំរាមកំហែងខ្លាំង ឬការយល់ឃើញពីហានិភ័យ (ឧទាហរណ៍ពីប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រខ្នាតធំ ឬការអភិវឌ្ឍវារីអគ្គិសនី)
- 3) **ចំណេះដឹង៖** ការបង្កើត និងការចែករំលែកចំណេះដឹងដែលស្ត្រីអាចចូលប្រើបាននិង / ឬដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីគាំទ្រស្ត្រី និងសហគមន៍របស់ពួកគេក្នុងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពបញ្ចេញមតិ។
- 4) **ការគាំទ្របណ្តាញ៖** វត្តមាននៃបណ្តាញផ្លូវការនិង / ឬក្រៅផ្លូវការ ដើម្បីគាំទ្រស្ត្រីក្នុងតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំ។
- 5) **ភ្នាក់ងារ៖** សមត្ថភាពក្នុងចង្អុលបង្ហាញផ្លូវក្នុងកាលៈទេសៈដែលមានលក្ខណៈអសន្តិសុខ និងការសង្ស័យដោយខ្លួនឯងនិងការថែរក្សាសុខភាពផ្លូវចិត្តឱ្យបានល្អ តាមរយៈគ្រួសារសហគមន៍និង / ឬការគាំទ្ររបស់អង្គការ។

វាក៏បង្ហាញផងដែរថា បញ្ហាប្រឈមលើកិច្ចការអភិបាលកិច្ចសំខាន់ៗ ដូចជាបញ្ហានៃ “ការ បង្ក្រាបដោយស្បៀងស្ងាត់” (ដែលហានិភ័យរបស់ស្ត្រីត្រូវបានបង្កឡើងដោយនិយោជករបស់ពួកគេ នៅពេលពួកគេទទួលយកមុខតំណែងរដ្ឋាភិបាល ឬសាធារណជនជាតិលាក់ណាមួយ) និងភាពខុសគ្នាពីមួយជំនាន់ទៅមួយជំនាន់ អាចផ្តល់ឱកាសពិសេសដែលគេអាចចាប់យកដើម្បីបង្កើនសំលេងស្ត្រី និងលើកតម្កល់សមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការដឹកនាំ ។ ដូចនេះ ខណៈពេលដែលវាជាការលំបាកក្នុងការធានាឲ្យមានធាតុទាំងនេះ មុនពេលស្ត្រីអាចដឹកនាំ និងធ្វើផ្ទុយពីទំនៀមទម្លាប់បុរសជាធំ ដើម្បីឱ្យសម្លេងរបស់គេត្រូវបានទទួលស្គាល់នោះ វាពិតជាផ្តល់នូវបុព្វហេតុនៃក្តីសង្ឃឹម។

ការសន្និដ្ឋាន

ស្ត្រីជាច្រើនកំពុងប្រកាន់នូវជំហានថ្មីៗ និងច្នៃប្រឌិតដើម្បីបង្កើនសំលេង និងឥទ្ធិពលរបស់គេ និងដឹកនាំ ។ នេះបញ្ជាក់ពីអំណាចដែលស្ត្រីមាន និងដែលគេគួរប្រើប្រាស់សម្រាប់អភិបាលកិច្ចទន្លេ នៅក្នុងតំបន់របស់គេ។

នៅពេលដែលស្ត្រីឈានជើងចូលទៅក្នុងតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំ ដោយដឹងថាមានបណ្តាញស្ត្រីដែលរួមគ្នាគាំទ្រពួកគាត់ ដែលត្រូវបានជំរុញដោយគោលបំណងរួមនោះ វាជួយធ្វើឱ្យសកម្មភាពរបស់ពួកគាត់មានការទទួលស្គាល់ និងអោយតម្លៃ និងធ្វើឱ្យពួកគាត់មានសេចក្តីក្លាហានហើយនិងលើកកម្ពស់បុព្វហេតុរបស់គាត់។ ស្ត្រីទាំងនោះនឹងក្លាយជាមនុស្សដែលគេមិនអាចបញ្ឈប់បាន។

អ្នកនិពន្ធ៖ Karen Delfau and Pichamon Yeophantong
 ឧបត្ថម្ភដោយ៖ Oxfam, John D. and Catherine T. MacArthur Foundation និងរដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលី
 បញ្ជាក់៖ ទស្សនៈដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងការបោះពុម្ពផ្សាយនេះ មិនមែនជាទស្សនៈរបស់អ្នកផ្តល់មូលនិធិឧបត្ថម្ភ (Oxfam, John D. and Catherine T. MacArthur Foundation និងរដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលី) នោះទេ។